

TEKENEN MET TAAAL

INTERVIEW Het is een beetje typisch, dat geeft ze meteen toe. Jorike van Werven uit Utrecht maakt tekeningen met een gele plastic typemachine. 'Ik kocht hem als kind voor een gulden op de vrijmarkt.' Door Malou van Zwieten

Een typemachine heeft geen Netflix, je kunt er niet mee facetimen en hij maakt ook geen foto's. Maar er is één ding waarin-ie de laptops en smartphones van nu verslaat: je kunt ermee tekenen. 'Als je met één hand typt en met de andere de rol tegenhoudt, maak je dubbele letters. Je kunt 'm ook omhoog en omlaag draaien. Zo maak ik afbeeldingen die er van een afstand uitzien als potloodtekeningen.'

Opvallend type

Regelmatig zit Jorike met haar typemachine op een muurtje in Utrecht haar omgeving te type-tekenen. 'Mensen

vinden dat leuk, ze komen vaak een praatje maken. "Daar heb ik ook nog types op gehad", zeggen ze vaak, of dat ze er zelf ook nog één hebben staan. Ik snap het wel, ik val natuurlijk op met mijn typemachine. Maar eigenlijk wil ik helemaal geen aandacht trekken, dus het voelt ook wel eens gek.'

Knappe kop

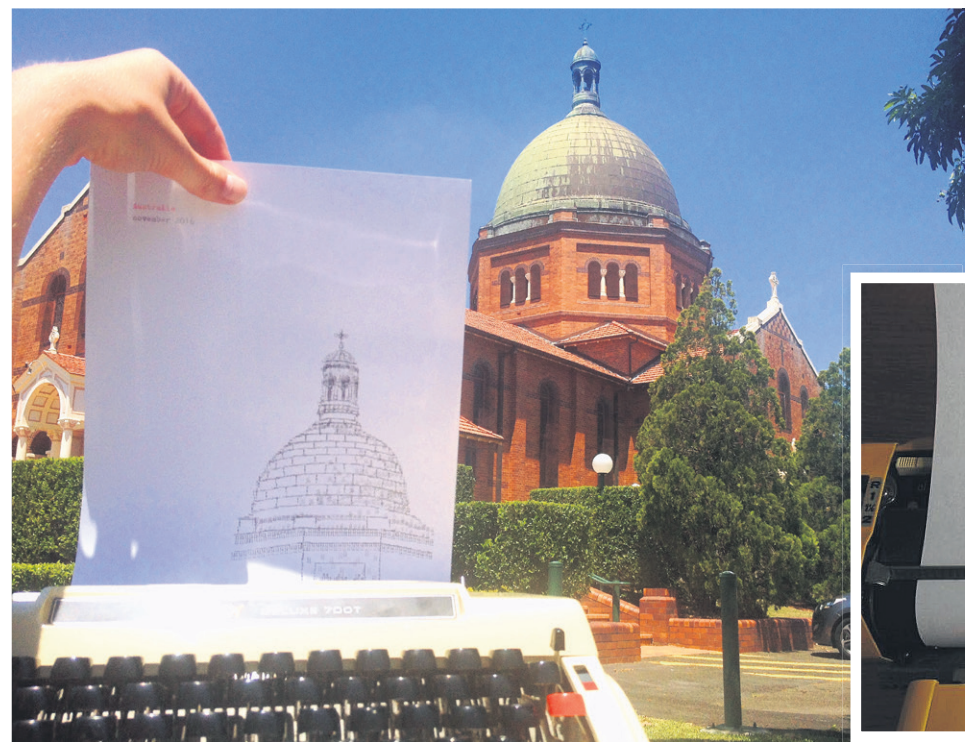
Naast Utrechtse hotspots tekent Jorike portretten. Haar favoriet is er één van taalfilosoof Ludwig Wittgenstein. 'Hij zei dat je denken begrensd wordt door de grenzen van de taal. In de tekening heb ik dat zinnetje verwerkt in zijn hoofd. En zijn

mond bestaat uit het woord *schweigen*, want waarover je niet spreken kunt, moest je volgens Wittgenstein zwijgen. Zo ben ik tegelijkertijd bezig met taal en met tekenen.' En dat past bij Jorike, want ze houdt van efficiëntie. 'Kon ik vroeger niet kiezen of ik eerst aan mijn huiswerk of aan mijn pianostudie wilde, dan zette ik de tekst die ik moest leren op muziek. Of ik stampte woordjes terwijl ik de hond uitliet.'

Welk type machine?

Marktplaats staat vol chique, vintage typemachines, maar Jorike scoort haar exemplaren voor rond de tien euro. 'Die dure ijzeren machines van voor de oorlog zijn log en vaak minder goed onder-

houden. De naoorlogse exemplaren zijn veel minder waard, maar tekenen het lekkerst.' Ze spaart kleurtjes: in haar collectie zit naast die gele inmiddels ook een oranje, blauwe en groene. Op het verlanglijstje: een roze. 'En ook een rode Olivetti Valentine. Een Italiaans ontwerp, mooi gestroomlijnd, een beetje de Macbook Pro van de jaren zeventig. Maar die is te duur. En voor mijn tekeningen gebruik ik toch liever mijn gele plastic typemachine. Die ken ik het best.' Fouten liggen desondanks op de loer: 'Soms type ik ineens een dik dollarteken in plaats van een 3, omdat ik per ongeluk Caps Lock aan heb staan.' En zo'n typemachine mist dan weer een backspacetoets.

Kakkerlakchallenge

De snowface en de bottle flip waren leuk. Een emmer ijswater over jezelf heen gooien om aandacht te vragen voor de ziekte ALS: prima. Maar de nieuwste challenge laten we even aan ons voorbijgaan, als je het niet erg vindt. Door Malou van Zwieten

Het begon toen een jongen uit Myanmar vorige maand een foto postte van zichzelf met een kakkerlak zo groot als een hamster op z'n wang. 'Nieuwe challenge. Kun jij dit?' stond eronder. De foto werd meer dan achttienduizend keer gedeeld en de eerste reacties stroomden binnen. 'Niet alle meisjes zijn bang voor kakkerlakken', reageert een meisje met acht (!) exemplaren op haar gezicht. 'Cockroach challenge accepted' zegt een jongen terwijl er een kakkerlak aan zijn kin bungelt.

Bah

Vind je dat smerig? Je bent niet de enige. En je hebt gelijk ook. Kakkerlakken dragen regelmatig ziektes met zich mee en ze laten nare geurtjes achter. De grote Amerikaanse kakkerlakken die in Zuidoost-Azië als huisdier gehouden worden zijn misschien wat hygiënischer, als ze in een schone omgeving wonen. Maar ze scheiden wel stofjes uit waar je astma en eczeem van kunt krijgen.

Kakkerlastig

Wil je meedoen? Grote kakkerlakken vind je in Nederland alleen in de dierentuin, maar de Duitse kakkerlak woont hier wel. En echt niet alleen bij die ranzige buurman die nooit schoonmaakt, al vinden ze het in vieze vettige keukens wel goed toeven. Het is trouwens wel lastig om er eentje te vangen, want een kakkerlak rent met gemak vijf kilometer per uur en kan zichzelf platgedrukt door kiertjes van een paar millimeter heen wurmen. Zaak dus ook om snel te klikken voor het beest langs je kraagje over je rug naar ik-weet-niet-waar is gesneld... brrr.

SCHAAP OP SCHOOL

KORT 'Wat is het bijvoeglijk naamwoord van deze zin?' 'Beeeee.' 'Dommage, ce n'est pas correct.' Op een Franse school staan sinds kort vijftien schapen ingeschreven. De bedoeling was dat het er vijftig zouden zijn, maar alleen dieren met een geboortecertificaat kwamen in aanmerking voor een plekje in de klas. De ouders die de actie hebben verzonden proberen zo te voorkomen dat de basisschool in kwestie gesloten wordt. De leerkrachten zullen er nog een flinke kluit aan hebben. 'Baa-Bete, heb je nu weer je huiswerk niet af?' 'Beeeee.'

WORLD WIDE WICCA

KORT De tijden zijn voorbij dat je voor een magisch drankje op queeste moest door een bos. Ook hocus pocus bestel je tegenwoordig gewoon online. Via een livestream doet de heksenkring een ritueel en voilà: die date, goede examencijfers of succesvolle afloop van een voetbalwedstrijd is in de pocket. Want, zegt Roemeense heks Cassandra tegen persbureau Reuters: 'Een echt krachtige heks kan problemen ook van een afstand oplossen.'